

PODSUMOWANIE ANKIETY DOTYCZĄCEJ POTRZEB UŻYTKOWNIKÓW DANYCH Z RACHUNKÓW NARODOWYCH W ZAKRESIE PRZYSZŁOŚCI SYSTEMU RACHUNKÓW NARODOWYCH (SNA/ESA).

Europejscy statystycy, zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej, wprowadzili nowy Europejski System Rachunków Narodowych (ESA2010) oparty o światowy System Rachunków Narodowych (SNA2008). Podczas, gdy uwaga statystyków wciąż skoncentrowana jest na pełnej implementacji nowych standardów, pojawiają się sygnały dotyczące chęci podjęcia w niedługim czasie ogólnoświatowej dyskusji na temat kwestii priorytetowych, które należy uwzględnić w kolejnej wersji standardów, których opracowanie przewidziane jest na połowę lat dwudziestych XXI wieku.

Urząd statystyczny UE (Eurostat) oraz urzędy statystyczne państw członkowskich UE będą działać wspólnie, jak przy opracowywaniu poprzednich standardów, aby zagwarantować, że w procesie wzięte zostaną pod uwagę potrzeby Europy.

W tym celu Eurostat powołał grupę zadaniową ds. przyszłości rachunków narodowych. Jednym z jej postanowień było przeprowadzenie ankiety adresowanej do użytkowników danych dotyczącej ostatniego procesu rewizji systemu rachunków narodowych oraz priorytetów prac nad przyszłymi standardami.

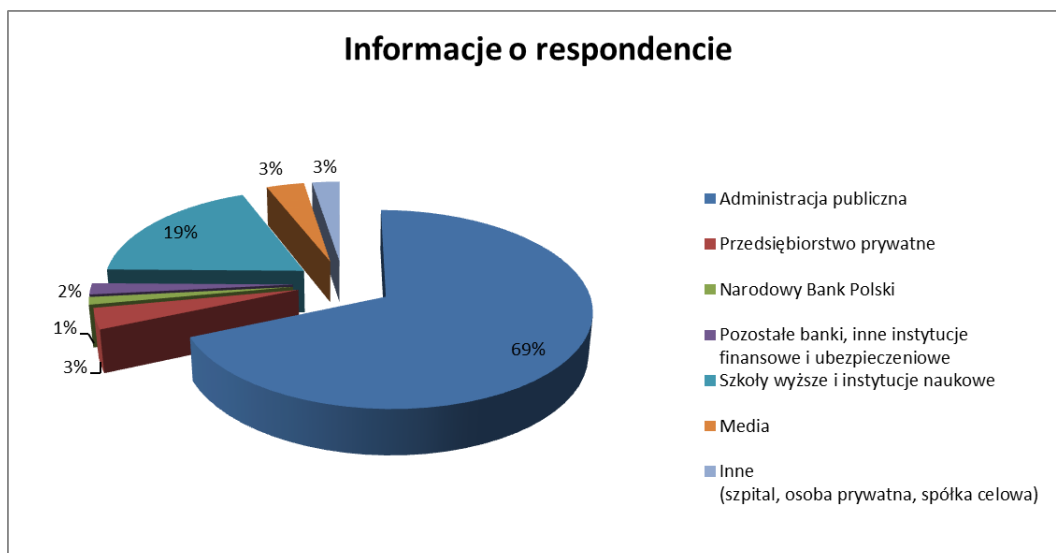
Projekt ankiety został opracowany przez Eurostat we współpracy z członkami grupy zadaniowej. Badanie zrealizowało dwanaście krajów (Belgia, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Holandia, Niemcy, Polska, Szwecja, Węgry, Włochy), Europejski Bank Centralny (EBC), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) i Dyrekcja Generalna ds. Ekonomicznych i Finansowych (DG ECFIN). Najwięcej odpowiedzi zebrała Polska.

Ankieta dostępna była przez ponad miesiąc (26.06-11.08.2015) na stronie internetowej GUS. Do udziału w jej wypełnieniu zaproszeni zostali:

- członkowie Rady Statystyki,
- członkowie Komisji Metodologicznej,
- członkowie Naukowej Rady Statystycznej,
- departamenty GUS i urzędy statystyczne,
- uczestnicy seminarium dotyczącego wdrożenia ESA2010 niebędący pracownikami GUS i urzędów statystycznych,
- media,
- Polskie Towarzystwo Ekonomiczne (PTE), Polska Akademia Nauk (PAN),
- Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW), Związek Banków Polskich, analitycy rynkowi itp.,
- organizacje przedsiębiorców np. Krajowa Izba Gospodarcza (KIG), Lewiatan,
- inni użytkownicy danych statystycznych.

Zarówno profil respondentów, jak i wyniki ankiety w Polsce, są zbieżne z otrzymanymi w innych krajach UE.

Większość respondentów stanowili przedstawiciele administracji publicznej i świata nauki. Za najważniejsze obszary rachunków narodowych uznali kolejno: główne wskaźniki (np. PKB, wartość dodana, akumulacja), rachunki roczne i kwartalne.



Odnosząc się do procesu rewizji, użytkownicy wskazali głównie: potrzebę lepszej informacji o projektowanych zmianach i włączenia w prace już na etapie planowania rewizji oraz prowadzenia regularnych badań potrzeb użytkowników. Jednocześnie dobrze ocenili komunikację towarzyszącą publikacji zrewidowanych wyników.

Większość respondentów uznała główne zmiany wprowadzone przez ESA2010 za ważne, zwracając uwagę, że skracanie terminów opracowywania danych nie powinno odbywać się kosztem ich jakości oraz za ryzykowne uznając wykorzystywanie modeli zamiast źródłowych danych statystycznych.

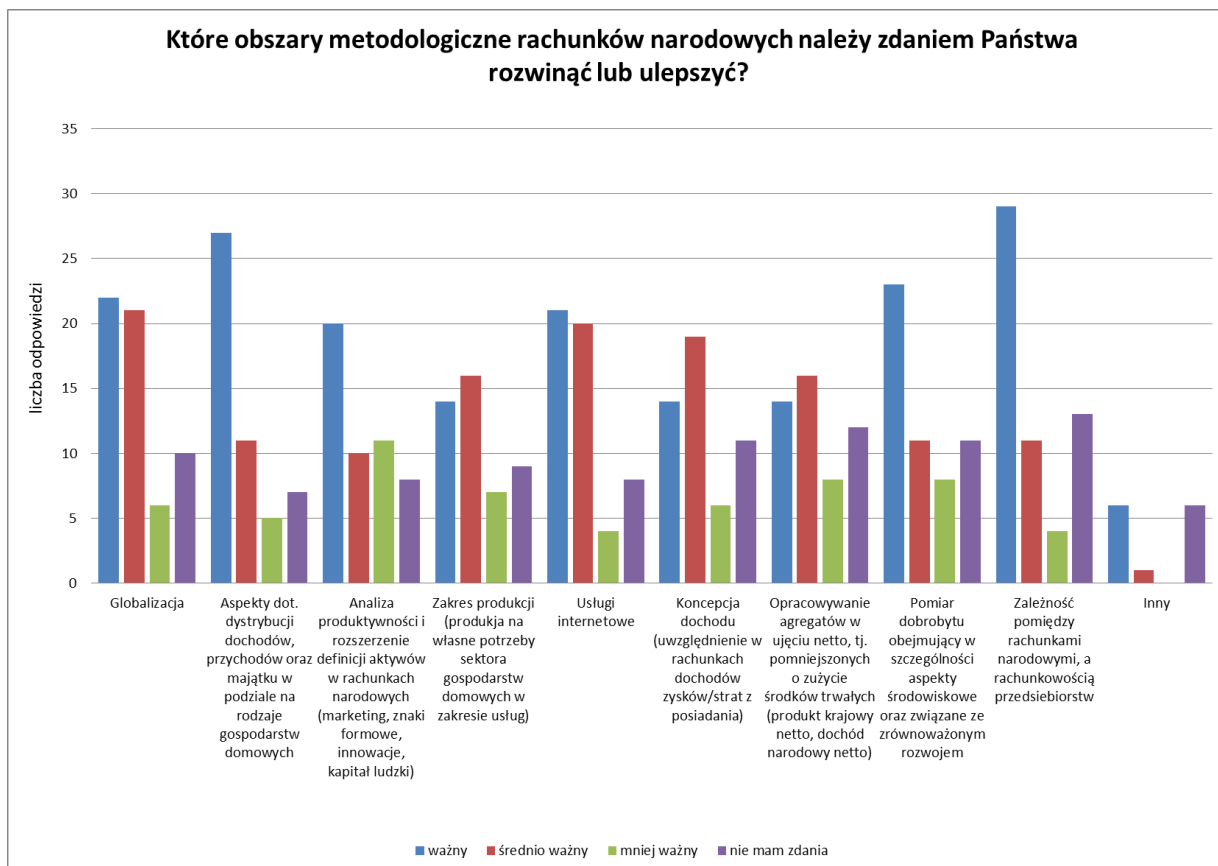
Wysoko ocenione zostały podręczniki wyjaśniające metodykę ESA. Za szczególnie ważny uznano „Podręcznik deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych. Implementacja ESA2010”. Jednocześnie, zgłoszono potrzebę wzbogacenia podręczników o przykłady liczbowe.

Użytkownicy danych uznali za zadowalający obecny bilans między zasadniczymi rachunkami narodowymi, a rachunkami satelitarnymi. Postulowali opracowanie rachunków satelitarnych, w szczególności dla gospodarstw domowych (według kategorii dochodów/majątku), przedsiębiorstw niefinansowych (według wielkości/rodzaju działalności) oraz nowych kategorii aktywów (marketing, znaki firmowe, innowacje, kapitał ludzki).

Za priorytetowe obszary w pracach nad przyszłością SNA/ESA respondenci uznali:

- globalizację,
- usługi internetowe,
- analizy produktywności i rozszerzenie definicji aktywów w rachunkach narodowych,
- zależność pomiędzy rachunkami narodowymi, a rachunkowością przedsiębiorstw,
- aspekty dot. dystrybucji dochodów, przychodów oraz majątku,
- koncepcję dochodu.

Poniższy wykres obrazuje uzyskane odpowiedzi.



Użytkownicy nie uznali za istotną propozycję dotyczącą poszerzenia definicji produkcji poprzez włączenie prac wykonywanych na własne potrzeby w sektorze gospodarstw domowych (np. codzienne czynności takie, jak pranie, gotowanie, sprząatanie, opieka nad innymi członkami rodziny).

Jednocześnie respondenci wskazali następujące dodatkowe potrzeby:

- zwiększenie szczegółowości informacji o usługach,
- zwiększenie częstotliwości opracowywania kluczowych zmiennych dla sektorów instytucjonalnych w podziale na działy Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD),
- zwiększenie szczegółowości i częstotliwości opracowywania tablic przepływów międzygałęziowych,
- dłuższe szeregi spójnych danych na poziomie UE i poszczególnych krajów,
- poprawa jakości kwartalnych danych według sektorów instytucjonalnych dotyczących odsetek i dochodów,
- poprawa spójności między danymi źródłowymi, a rachunkami finansowymi,
- pomiar międzynarodowego handlu usługami,
- szybkie szacunki PKB w 30 dni po kwartale.

Podsumowanie ankiety zostało przekazane do Komisji Europejskiej (Eurostatu) i będzie brane pod uwagę w pracach nad kolejną wersją systemu rachunków narodowych.

Dziękujemy za współpracę.